

מי שהיה פרק תשיעי פסחים

צח.

עין משפט
ג'ר מצוה

(6) וימא סו. סד: קדושין
 1: וימא יב. כריתות סו.
 דף ט. תמורה סו. [ונחסי
 4. ג. ג. וימא פ"ט
 ה"א. 8] וימא קד. י"ב
 ע"כ: פסחים ל"ג.
 (7) וי"ל דה"ל ע"כ ע"כ:
 מ"ש סו. (8) ע"כ ע"כ:
 (9) ג"כ וימא פ"ט. (10) כ"ה
 לשלמי ע"כ וימא פ"ט.
 (11) וימא פ"ט. (12) וימא
 פ"ט.

הנהרות מדר"ב רנשבורג

[א] ה"ה שנת שנת משה
 דחוי מעיקרו סו. י"ב
 דשמי מוסר. זמן ללא
 ללא נראה למה שהוקדש וקאמר ירעה
 ולא יקרב שלמים הוא עלמא ויכיל
 למאן דאמר במסכת סוכה (דף ג'.)
 דאין דחוי אלא הנראה ונדחה: **ושמע
 מינה יש דחוי בדמיס.** כדפרישית.

מוסף רש"י

בעלי חיים נדחין.
 והפ"ה דה"ה ממוח דחוי
 לעולם משום דחוי קחיל
 (תמורה כ"ג) אם דחוי
 דחוי נעלה ויכיל למי
 (וימא ס"ד) אין דחוי
 אלא שבחין אלא בעלי
 חיים שנחה חסרי הנדון
 (קדושין י"ג) אין בעלי
 חיים נדחין. ואין דחוי
 אלא כסא או כעלמי כגון
 ע"כ שם דחוי דחוי
 וקודם ויקרא דחוי מת
 ההשתלשלת יספק ה"ה אלא
 כל זמן שהקדש
 אינו נפסק משום דחוי
 (וע"כ ע"כ.)

המפריש פסחו ומס. לקמיה מפרש אימת מית: לא יביאנו בנו אחרינו
לשם פסח. דהוה ליה פסח שמתו בעליו ואין כאן מניין: **גמ'** **שמע**
מינה בעלי חיים נדחין. בהמה שנדחתה בחיים דחיה דחוי גמור שאף
 לכשנראתה למה שהיתה ראויה אינה קריבה אלא רועה דהא דמתן
 תרעה ולא קרבה שלמים היא גופה
 שזו היא ראייתה כמתחלה של מותר
 פסח קרב שלמים ודלא כ"ש דלומר
 בעלי חיים אין נדחין כ"פ' שני שערי
 (וימא דף סג.) דגמרא' מבעל מוס
 שנדחה ולכשעבר מומו נראה ומרישא
 נמי שמעין לה אלא משום דמיהא
 שמעין חלה נקט לה הכא: **ושמע**
מינה דחוי מעיקרא הוה דחוי. דהא
 נקבה או זכר בן שתי שנים מתחלתו
 לא נראה למה שהוקדש וקאמר ירעה
 ולא יקרב שלמים הוא עלמא ויכיל
 למאן דאמר במסכת סוכה (דף ג'.)
 דאין דחוי אלא הנראה ונדחה: **ושמע**
מינה יש דחוי בדמיס. כדפרישית.
 כזמה מקומות בגמ' מצינו לשון זה
 בני הא דלומר רבי יוחנן כזמה של
 שני שותפין הקדש חליה וזכר ולקח
 חליה קדושה ואינה קריבה שמע
 מינה חלה כו' כי הכא ובמסכת
 קדושין (דף י"ג) וינחסי (דף י"ג).
 ולמדתי פירושה ממסכת כריתות
 (דף סו.) דגרס התם כשנשן הזה ש"מ
 קדושת דמיס נדחה כלומר שמע מינה
 אפילו דבר שלא קדש מחלה להקדשת
 גופו אלא לרמוי כגון הקדש חליה
 וחליה השני חוליו דחוי יקרב לגופו
 כחלתה הקדשו אינו קרב עוד
 לעולם דהואיל ונדחה ונדחה ולא תימא
 דאין דחוי נקדשים אלא הקדש לגופו
 ונדחה מהקריב אלא קדושת דמיס
 לא אלימא למימר ביה מורת דחוי ואי
 אחיה לה שעת הכשר הקרבה כגון
 הכא דחוי ולקח חליה תקרב. והכא
 נמי הכי פרישנא לה יש דחוי בדמיס
 כגון נקבה לפסח לא חזיא גופה לפסח
 אלא כי הקדשה לדמיס הקדשה ואידי

שמע מינה דחוי מעיקרו הוה דחוי. מימיה לר"י דצפרק לולב
 הגזול (פסח דף נ"ג): מסיק גבי לולב דחוי מעיקרו לא הוה
 דחוי ויש לחלק בין דחוי מעיקרו דגבי מצות לדחוי מעיקרו דהקרבנה
 ועוד דשאי התם דמעיקרא אפשר למעוטי בתקנתה ולא דחוי גמור
 הוא ואי"מ מאי קמ"ל ר' יוחנן כפ"ק
 דקדושין (דף י"ג) גבי כזמה של שני
 שותפים דכל הנהו חלה מילי דמדקדק
 ממילתיה שמעין ממתי' דהכא וי"ל
 דלכתי אשמעין דעושה תמורה
 ותמורתה כיואל דה' אע"ג דליה
 קריבה כלל וזא דלא קאמר דה' לא
 וי"מ דעושה תמורה כיואל דה' לא
 חשיב אלא מילי דלמיה ואי"מ וילק
 ממחוסר זמן דלחוי מעיקרא הוא ולא
 הוה דחוי ויש לומר דשאי מחוסר זמן
 ללא אימתו מעולם או לשום קרבן
 חזון קצוע להיות ראו ליום השמיני
 הלכך לא שייך למילף מיניה בעלמא:
ושמע מינה יש דחוי בדמיס.
 פריש"י כמשכחתי דלפילי
 דבר שלא קדש מתחלה קדושת
 הגוף אלא לקדושת דמיס דחוי
 הוא מלקרב לצפוק ללא מימא
 אין דחוי אלא כדבר הקדוש קדושת
 הגוף ונדחה מהקרבנה אבל קדושת
 דמיס לא אלימא לנדיחי וימיה
 לר"י הא כל דחוי מעיקרו הוה דחוי
 בדמיס ואם כן כיון דלחוי דחוי
 מעיקרו הוה דחוי שמעין נמי דיש
 דחוי בדמיס ואורי"י דמשכחתי ליה
 דחוי מעיקרו קדושת קדושת הגוף
 כגון שחט וקידל הדם כלי שיש
 בו מים דלאשון ראשון דחוי הוא
 הלכך אפילו לצפוק רבה הדם ויש
 בו מרלית דס הוה דחוי ולהכי
 איצטרך מו לאשמעין דלפ"י בדמיס
 יש דחוי וצפ"ק דקדושין (דף י"ג):
הא חיי"ע עליה אנינות. אף
 על גב דקרינא ביה לפי אכלו
 כלילה מכל מקום אינו יכול לשלח
 קרבנותיו כדאמרין (פ' וינחסי דף נ"ג): שלמים זומן שהוא שלם:
 ופטרין

לד א ב ג מ"י פ"ד מהל'
 ק"פ ה"י ה'
 ד (מ"י) פ"ה מהל' מנינה
 ה"ל מ' י'
 ה (מ"י) פ"ו מהל' מפשה
 הקדושת ה"י ופ"ג מהל'
 קפ"ו מהקדוש ה"י כ"ג:
 לד ו מ"י פ"ד מהל' ק"פ
 ה"ל מ' :

רבינו חננאל

ש"מ מדקתני ירעה עד
 שיסתאב וימכרו ויפלו דמי
 לנדבה. כיון שאין קריבים
 שלמים ש"מ בעלי חיים
 נדחין. ודחוי מעיקרא כי
 הוא נקבה או זכר בן שתי
 שנים שאין ראוי מעיקרא
 לשם פסח, או חיימא כיון
 שאין (שלמים) לשם
 פסח, מעיקרא כי
 אקדשנהו לשלמים
 אקדשנהו אלא נדחה.
 ומלא קתי ריבא בדמי
 שלמים אלא יפלו דמי
 לנדבה ש"מ ויש דחוי
 בדמיס. הפריש פסח
 ונתן וכו'. ח"ר המפריש
 פסחו ונתן, בני ממונה עמו
 [ויבאו לשם פסח אין בנו
 ממונה עמו] ויבאו לשם
 פסח. לישתה עשר.
 ואוקמא רבא בשפת קודם
 חצות וחל עליה אנינות
 דאורייתא והוא נדחה
 לפסח שני. והא דתנן אלא
 טובל ואוכל פסחו לערב,
 באנינות דרבנן, אכל
 באנינות דאורייתא לא, רב
 שריבוי אמר כגון שהיה
 אביו גוסס בחצות ונתן
 אחר חצות, בני ממונה עמו
 ויבאו לשם פסח, והא לא
 חל עליה אנינות, אין בנו
 ממונה עמו ויבאו לשם
 שלמים, דכיון דבחצות
 ניסח היה לא היה חיי
 למעבד פסח ולא קבעיה
 חצות, רב אמר לעולם
 דבת אחר חצות ולא חל
 עליה אנינות, והא משעת
 הפסח כיוס טוב שהיב
 שאמריס בו הלל לשיכך
 לא חל עליה אנינות, אין
 בנו ממונה עמו ויבאו
 לשם שלמים, סאו אמר
 דכיון דבחצות חצות, רבי שמעון
 הוא דאמר בעלי חיים אין
 נדחין ומשום הכי מקריב
 לה שלמים, רבינא אמר
 כגון שהפריש אחר חצות
 ומתו בעלים אחר חצות
 וקסבר לא קבעה.
פתגמי הפסח שנתערב
 בזהבים ירעה עד שיסתאבו
 וימכרו ויבאו בדמי היפה
 שבהן מתיין זה כ"ר עד
 שנתערב בכבורות. רבי
 שמעון אומר אם חבורת
 כזמים יאכלו.

דחיה דלא חזיא לאקרובי גופה לדבר שהוקדשה לה אמרינן תדחה
 לעולם אפילו לאחרי הפסח דכל מותר הפסח הוה שלמים ונקיבה
 לשלמים מחוץ חזיא דקתי מתני' דמיה שלמים אבל גופה לא אלימא אלימא דמיס פסח שראוי לפסח' כדאמרין כהנשה (נע"ל דף פ"ה) ונעטרנו
 מילתא מיהו טובא אשמעין שנתערב רבינו ע"כ. ומימיה לי אחי גרע ממוטר הפסח שראוי לפסח' כדאמרין כהנשה (נע"ל דף פ"ה) ונעטרנו
 וימימי בומת: **כנו נמנה עמו.** אם היה בנו נמנה עמו ועדיין יש לו בעלים: **אי נימא דמיה קודם חלוט.** וכו' ביום הא חל אנינות עליה
 ברישא ומו לא חיילה עליה חיובה דפסח להביאו בפני עצמו כדתן (נע"ל דף ע"ג.) וכו' אין שותפין עליהן בפני עצמן ומתני' קתי יביאנו דמשמע
 הוא עלמא: **אלא דמא אחר חלוט.** דכיון דחיילה עליה דין פסח ברישא שחט לעלמא ולא חיישין שמה יביאוהו לבית הפסול דמזהר זכיר משום
 חובת פסח דחיל עליה מעיקרא אבל כי חיילה אנינות ברישא לא זכיר. ובמת יום או יומים קודם לא מצי לאוקמא אלא סתמא דמילתא כו
 ביום היו מפרישין פסחיה: **הא קבעטו חלוט.** לפסח ואדחיה משלמים דהא חתן (נע"ל דף ע"ג): הפסח העומד בחלות ולא הקריבו ירעה: **לשם
 פסח שני.** אם לא עשה את הראשון מפני אנינותו: **לנדין קפני מס אחר חלוט.** דחיילה עליה זמן חיובה דפסח ברישא וכו' נמנה עמו
 וכשאריו לו בעלים יביאנו לשם פסח. אין בנו נמנה עמו לא מיירי בה מידי וממתני' שמעין ירעה דהא קבעתי חלוט: **מס קודם חלוט ואין בנו
 נמנה עמו יביאנו לשם שלמים.** דלא קבעתי חלוט. ואם בנו נמנה עמו לא איצטרך לאורויי בה מידי דודאי מיקרב לפסח שני ואשמעין מינה
 דהיכא דחל עליה חיובה דפסח ברישא שותפין עליו: ל"א הא חל עליה אנינות ברישא ומו לא חיילה עליה חיובה דפסח וזא דתנן (נע"ל דף ע"ג):
 שותפין על האונן כ"ה היכא דחיילה חובת פסח עליה ברישא והדר חל עליה אנינות: **שהיה אביו גוסס בחלוט.** ומת לאחרי חלות בנו נמנה
 עמו יביאנו לשם פסח דהא חל עליה חיובה דפסח ברישא אין בנו נמנה עמו יביאנו לשם שלמים דכיון דבחלות היה גוסס ורוב גוססין למימיה
 לא קבעתי חלוט: **לעולם דמיה אחר חלוט.** ודקשיא לן היך יקרב שלמים הא קבעתי חלוט ואדחיה ר' שמעון היא דלומר כדבר יומא כ"פ'
 ב' שעירי (דף סג.): בעלי חיים אין נדחין אלא מחמת מוס או חתן ומחיר שאין ראויין אבל למה שהוא ראוי יקרב והיא חוי לשלמים:
 ה"ג רבינא אחר כנון שפרישו אחר חלוט. וז"ל הא חל עליה חיובה דמיה אחר חלוט. וכו' נמנה עמו יביאנו לשם פסח דחיובה דפסח חיילה כרישא אין בנו
 נמנה עמו יביאנו לשלמים דכיון דבחלות עדיין לא הופרש אין כאן קבע לדחות וקסבר תנא דידן חלוט קבע ולא כל שאר זמן שחיה:
מתני' הפסח שנתערב בזכמים. ששה עלאים א' של פסח וא' של אש וא' של עולה ונתערב הפסח ביניהן כולם ירעה עד שיסתאבו וימכרו
 ויבאו בדמי היפה עולה היה ובדמי היפה שבהן אש שמה היפה אש היה ובדמי היפה שבהן פסח אש קודם הפסח
 [נסתאבו] ואם לאחרי הפסח נסתאבו יביאנו שלמים דשמה היפה פסח היה ואותו מותר שהוא כריך להוסיף על השנים עד שיגיעו לדמי
 היפה שבהן יפסדו מצינו משלו. ואי"מ הרי הוא מחליף דמיה שלמים בדמי האש או בדמי העולה והרי קדושת הבהמה חלחה על מעות דמיה
 ואין משנין מקדושה לקדושה כשאחל לחללן להבהמות כך הוא עושה אם יפה שבהן שיה סלע מביא ג' סלעים מצינו ויטול הסלע האחת ואומר
 כל מקום שהיא העולה על הסלע זו ויביא ממנו עולה ויטול סלע השנית ואומר כל מקום שהוא האש הרי הוא מחולל על סלע זו
 ומביא בו אש וכן לשלמים: **שנתערב בכבורות.** שמתן דמן ומתן דס הפסח שיה ואין טעוין מופת מזה וסוק ולא קמיכה ומכיס: **ר"ש אומר'**
אם כל החבורה כולה כהנים היו יאכלו את כולם כו' כלילה ויקרב פסח לשם פסח כל מקום שהוא והכבורות לשם כבור ככל מקום שהן: **גמ'**
 והא